

ဒီယလေအနာဂတတိကျမ်း — အမှတ် တစ်ရာတစ်ဆယ့်တစ်

ဗျာဒိတ်ကျမ်း၏ ပထမအမင်ဂလာအဖွဲ့၌ အဘူဘာကာ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ
အရေးပါမှုကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခြင်း

Jeff Pippenger
2024-03-02

ပထမအမင်ဂလာ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် မိုဟမဒ်နဘက်သို့ လိုက်လာသော ခေါင်းဆောင်မှာ
မိုဟမဒ်၏ ဇနီး၏ဖခင်ဖြစ်သော အဘူ ဘကာရ် အဗ္ဗဒူလာ အိမ်နဲ့ အဘိ ကုဟာဖာ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို
ကျွန်ုပ်တို့ “အဘူဘကာရ်” ဟု ရည်ညွှန်းမည်။ သူနှင့် မိုဟမဒ် နှစ်ဦးစလုံးကို ပထမလေးပိုဒ်တွင်
ရည်ညွှန်းထားသည်။ အဘူဘကာရ်သည် မိုဟမဒ်နဘက်ပိုင်း ပထမဆုံး အစုစုလမ်းအုပ်ချုပ်သူ ဖြစ်ပြီး
ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကဏ္ဍ၏ ပိုဒ် ၄ တွင် ကိုယ်စားပြုပေးထားသည့် အမိန့်တစ်ရပ်ကို သူက
မိမိစစ်သည်တပ်များအား ပေးခဲ့ခြင်း သမိုင်းက မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ ထိုအမိန့်သည်
တတိယအမင်ဂလာ ရောက်ရှိချိန်၌ စတင်ခဲ့သော တံဆိပ်ခတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။
ထိုတတိယအမင်ဂလာသည်လည်း သတုတမတံပိုး ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တတိယကောင်းကင်တမန်
ရောက်ရှိလာခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

ပစ္စမကောင်းကင်တမန်သည် တံပိုးမှတ်လသေ၏။ ကောင်းကင်မှ မကြော်ပူပေါသို့ ကျလာသော
ကပြန်တစ်လုံးကို ငါမမြင်၏။ ထိုသူအား အနက်မဲ့တွင်း၏ သော့ကို ပေးအပ်ထား၏။ သူသည်
အနက်မဲ့တွင်းကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သဖြင့်၊ မီးဖိုကီးတစ်လုံး၏ မီးခိုးကဲ့သို့သော မီးခိုးသည် ထိုတွင်းမှ
တက်လာ၏။ ထိုတွင်းမှ တက်လာသော မီးခိုးကကြောင့် နှုတ်လှည့် လှည့်သည် မှောင်မိုက်သွားကကြောင့်။
ထိုမီးခိုးအတွင်းမှ ကျင်းကောင်းများသည် မကြော်ပူပေါသို့ ထွက်လာကကြောင့်။ ထိုတံဆိပ်ခတ်ခြင်း မကြော်ပူပေါရှိ
ကင်းမီးကြောင့်များ၌ ရှိသော တန်ခိုးနှင့်တူသည့် တန်ခိုးကို ပေးအပ်ထား၏။ ထိုတံဆိပ်ခတ်ခြင်း မကြော်ပူပေါ၏
မကြော်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ စိမ်းလန်းသော အပင်တစ်စုံတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊
သစ်ပင်တစ်ပင်တစ်လက်ကိုလည်းကောင်း မထိခိုက်စေရဟု အမိန့်ပေးခြင်းခံရကကြောင့်။ သို့ရာတွင်
နဖူးပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်မပါသော လူတို့ကိုသာ ထိခိုက်စေရမည်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၉:၁-၄။

ကောင်းကင်မှကျလာသော “ကပြန်” သည် အဒေါ် 606 ခုနှစ်တွင် မိမိ၏ဓမ္မအမှုကို စတင်ခဲ့သော
မိုဟမဒ်ဖြစ်သည်။ မိုဟမဒ်အား “အနက်မဲ့တွင်း” ကို “ဖွင့်” ရန် “သော့” တစ်ချောင်းပေးအပ်ခဲ့ပြီး
ထိုသို့ဖြင့် “မီးခိုး” သည် “နှုတ်လှည့်နှင့် လှည့်” ကို မှောင်မိုက်စကော “ကင်းမီးကြောင့်” များ၏
တန်ခိုးနှင့်တူသော “တန်ခိုး” ကို ရရှိထားသော “နှံကောင်း” များကို ပေါ်ထွက်စေခဲ့သည်။ ထိုသော့သည်
ရောမတို့၏ စစ်အင်အား၌ အားနည်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော စစ်ရေးတိုက်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ထိုကကြောင့်
အစုစုလမ်း၏ စစ်မက်ရေးရာ ပေါ်ထွန်းလာခြင်းကို ခွင့်ပေးခဲ့သည်။ အနက်မဲ့တွင်းသည် အစုစုလမ်း၏
မွေးရပ်မြေဖြစ်သော အာရဗျကို သင့်ကတေပုဂ္ဂိုလ်အရာဖြစ်ပြီး မီးခိုးသည် ကမ္ဘာအနှံ့ ပျံ့နှံ့ကာ
မကြောက်အာဖရိက၊ တောင်ဥရောပနှင့် အာရဗျတစ်လျှောက် လိုင်းလုံးသဖွယ် တိုက်ခိုက်ဝင်ရောက်သော
နှံကောင်းအုပ်စုများက ဖုံးလွှမ်းမည့် တူညီသော ပထဝီဒေသကို လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်မည့် အစုစုလမ်း၏
မှားယွင်းသော ဘာသာတရားကို ကိုယ်စားပြုသည်။ နှံကောင်းများသည် အစုစုလမ်း၏ သင့်ကတေဖြစ်ပြီး
“တန်ခိုး” သည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးရ စစ်ရေးအင်အားကို ကိုယ်စားပြုသည်။ သူတို့၏ တန်ခိုးသည်
မမျှော်လင့်ဘဲ ထိုးနှက်တတ်သော ကင်းမီးကြောင့်များကဲ့သို့ ဖြစ်ရမည်။ Uriah Smith က ဤသို့
ဆိုထားသည်။

“ကောင်းကင်မှ မကြက်ပြုစေသို့ ကပြတစ်လုံး ကျလျက်ရှိ၏။ ထိုသူအား အောက်ဆုံးမရှိသောတွင်း၏ သော့ကို ပေးအပ်လေ၏။”

ပါရုန်းဘုရင်သည် မိမိ၏ အနုပညာနှင့် အာဏာ၏ အံ့ဖွယ်ရာများကို ဆင်ခြင်စဉ် မကုကာမျိုးမြ အမည်မထင်ရှားသော ပညာသုတစ်ဦးထံမှ မိဟမုဒ်ကို ဘုရားသခင်၏ တမန်တော်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု၍ ဖိတ်ခေါ်သော စာတစ်စောင်ကို လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ သူသည် ထိုဖိတ်ခေါ်ချက်ကို ငြင်းပယ်၍ စာကို ဆုတ်ဖျက်ခဲ့သည်။ “ဤသို့ပင်” ဟု အာရဗီ ပရောဖက်က ကျွန်းကကြံလေ၏။ “ဘုရားသခင်သည် နိုင်ငံတော်ကို ဆုတ်ဖျက်၍ ခုခံရုံ၏ တောင်းလျှောက်ချက်ကို ပယ်ချလိမ့်မည်။” အရှေ့တိုင်း၏ ဤအင်ပါယာနှစ်ခု၏ နယ်နိမိတ်စပ်ကမ်းတွင် တည်ရှိလျက် မိဟမုဒ်သည် အပန်းအလှနှင့် ဖျက်ဆီးခြင်း၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို လျှောက်သော ဝမ်းမမြောက်ခြင်းဖြင့် စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ ထိုပင် ပါရုန်းတို့၏ အောင်ပွဲများအလယ်၌ပင်၊ နှစ်အနည်းငယ်မလွန်မီ အောင်မြင်ခြင်းသည် ရတနာတို့၏ အလံများထံသို့ တစ်ဖန် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာလိမ့်မည်ဟု ကျိတ်တင်ဟောပြောရန် သူသည် သတိတိပျဉ်ခဲ့သည်။ “ဤခန့်မှန်းချက်ကို ဟောကပြခဲ့သည်ဟု ဆိုသော အချိန်၌ ၎င်း၏ ပညာစုံအောင်မြင်ခြင်းနှင့် ပို၍ ဝေးကွာသော ပရောဖက်ပျောက်မျိုး မရှိနိုင်ခဲ့ပေ။ အကဲဖြတ်မှုမှာ ဟရေကလီယပ်၏ ပထမ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်သည် အင်ပါယာ၏ နုံးကပ်လာသော ပိုကြွပျက်စီးမှုကို ကြည့်ရှုနေခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။”...

ခရီးစရိုးသည် အာရှနှင့် အာဖရိကရှိ ရတနာပိုင်နက်များကို အောက်သို့ချခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က “ရတနာအင်ပါယာ” သည် “ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့များအတွင်း၊ ဂရိ၊ အီတလီနှင့် အာဖရိက၏ ကျန်ရှိသော အစိတ်အပိုင်း၊ ထိုပင် အာရှကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် တိုင်ယာမျိုးမြ တရဘေဇ်နှင့်အိအိရီ ပင်လယ်ကမ်းစပ်မြို့အချို့သာ ကျန်ရစ်လျက်” အလွန်ကျဉ်းမမြောင်းသွားခဲ့သည်။ ခြောက်နှစ်တာ အတွင်းအကျိုး နှုတ်ဆုတ်တွင် ဟရားဘုရင်ကို ကွန်စတန်တီနိုပယ်ကို သိမ်းပိုက်ခြင်းအား စွန့်လွှတ်ပေးပြီး ရတနာအင်ပါယာ၏ ပြန်လည်ရွေးယူဖူးအဖြစ် နှစ်စဉ်ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို အတိအကျ သတ်မှတ်စေခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ရှုတလန်တစ်ထောင်၊ ငွေ တလန်တစ်ထောင်၊ ပိုးအဝတ် တစ်ထောင်၊ မြင်း တစ်ထောင်နှင့် အပျိုကညာ တစ်ထောင် ဖြစ်သည်။ ဟီရာကလီယပ်သည် ဤအရက်ရဖွယ် သဘာတူညီချက်များကို လက်မှတ်ရေးထိုး၍ လက်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အရှေ့နိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကြောင့် ထိုဘဏ္ဍများကို စုဆောင်းရန် သူရရှိခဲ့သော အချိန်နှင့် အခွင့်အလမ်းကို ရဲရင့်၍ အဆုံးစွန်သော တိုက်ခိုက်မှုတစ်ရပ်ကို ပြင်ဆင်ရာ၌ လုံ့လဝီရိယနှင့် အသုံးချခဲ့သည်။

“ပရော့ဘုရင်သည် မထင်မရှားသော ဆရာစင်ကို မထိမဲ့မငြိပု၍ မကုကာမျိုးမြ ဟန်ဆောင်သော ပရောဖက်၏ သတင်းစကားကို ကဲ့ရဲ့လှောင်ပြောင်ခဲ့သည်။ ရတနာအင်ပါယာ၏ ပျက်စီးပျက်စီးခြင်းပင်လျှင် မိဟမုဒ်ဝါဒအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ လူညံ့ဖျားမှုတစ်ရပ်ကို လက်နက်ဖြင့် ဖြန့်ဝေသော ဆရာစင်တို့၏ တိုးတက်ချိတ်ဆက်မှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ လမ်းခင်းဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ခဲ့ပေ။ ထိုသို့ မဖြေနိုင်ခဲ့သည်မှာ ပရော့ဘုရင်၏ မင်းဧကရာဇ်နှင့် အဖားလူမျိုးတို့၏ ခင်နာ (အတိတ်လော၏ ဆက်ခံသူ) တို့က ကံသာဘုရင်များ၏ နိုင်ငံတော်အကျိုးအကျိုးများကို မိမိတို့အကျိုး ခွဲဝေယူထားခဲ့ကြသော်လည်း ဖြစ်သည်။ ခိုစွမ်းစွဲ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျဆုံးခဲ့သည်။ ပရော့နှင့် ရတနာ မင်းဆက်နှစ်ရပ်သည် တစ်ဖက်၏ အင်အားကို တစ်ဖက်က ကုန်ခမ်းစေခဲ့ကြသည်။ ထိုပင် မိစောပရောဖက်၏ လက်ထံသို့ ဓားတစ်လက် မအပ်နှံရသေးမီပင်၊ သူ၏ လမ်းခရီးကို တားဆီး၍ သူ၏ အာဏာကို ချမှန်းနိုင်မည့်သူတို့၏ လက်ထံမှ ထိုဓားကို ရိုက်ချိုးပယ်ရှားခဲ့ပါပြီဖြစ်သည်။

“Scipio နှင့် Hannibal တို့၏ခေတ်မှစ၍ အင်ပါယာကို ကယ်လွတ်ခြင်းအတွက် Heraclius ဆောင်ရွက်ခဲ့သောအမှုကဲ့သို့ ထိုထက်ပို၍ ရဲဝံ့သည့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတစ်ရပ်မျှ မရှိခဲ့ပေ။ သူသည် ပင်လယ်နက်နှင့် Armenia တောင်တန်းများကိုဖြတ်သန်း၍ အနုတရာယ်ပြည့်သော

မိမိလမ်းခရီးကို ရှာဖွေဖောက်ထွင်းခဲ့ပါပြီ။ Persia ၏အတွင်းနုလုံးသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ကာ၊ မဟာမင်းကြီး၏ စစ်တပ်များကို သွေးစီးနသေခေ မိမိတို့နိုင်ငံကို ကာကွယ်ရန် ပန်နီလည်ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။”

“နိနဝေဇေါ် စစ်ပွဲ၌ နံနက်အလင်းပေါက်ချိန်မှ တစ်နဂါးတော၏ ဆယ့်တစ်နာရီတိုင်အောင် ပငြားထန်စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ၊ ကျိုးပဲ့သွားနိုင်သော သို့မဟုတ် စုတ်ပတ်သွားနိုင်သော အလံတော်များကို မပါဘဲ ပရေရှားတို့ထံမှ အလံတော် နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခုကို သိမ်းယူခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ စစ်တပ်အများစုသည် ခြေမှက်ခြင်းခံခဲ့ရပါပြီ။ အောင်နိုင်သူတို့က မိမိတို့၏ ဆိုးရိုးမှုကို ဖုံးကွယ်လျက် စစ်မပြင်ပင်တိုင် ညအိပ်ခဲ့ကြသည်။ အာရှရီ၏ မျိုးမျှားနှင့် နန်းတော်များသည် ပထမအကျိတ်မြဲအဖွဲ့ဖြင့် ရေမတို့အတွက် ဖွင့်လှစ်ခြင်းခံရလေသည်။”

ရေမဘုရင်မင်းမပြင်သည် မိမိအောင်မငြိခဲ့သော သိမ်းပိုက်မှုများကကြောင့် အားကောင်းတည်မပြောခဲ့သည်မဟုတ်။ ထိုအချိန်တည်းတွင်လည်း၊ ထိုနည်းလမ်းတည်းဖြင့်လည်း၊ အာရေဗျာမှ ဆာရာစင်အစုအဝေးကြီးများအတွက် လမ်းခင်းပေးခြင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုဒေသတည်းမှ ပျံ့နှံ့ထွက်လာသော ကျောင်းကောင်းများကဲ့သို့ ဖြစ်၍၊ မိမိတို့သွားရာလမ်းကကြောင်းတစ်လျှောက် အမှောင်ထုဖွဲ့စေ၍ လှည့်ဖျားမှုပညာသော မိုဟမဒ်ဘာသာဝါဒကို ဖန့်နှံ့လျက်၊ ပါရှန်အင်ပါယာနှင့် ရေမအင်ပါယာတို့ကို လျင်မြန်စွာ ဖုံးလွှမ်းသွားကြသည်။

ဤအချက်ကို ပိုမိုပညာရှိစွာ သရုပ်ဖော်ပေးနိုင်သော ဥပမာသည်၊ အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ကောက်နုတ်ချက်များကို ယူထားသည့် Gibbon ၏ အခန်းအဆုံးပိုဒ်များတွင် ပေးထားသောအရာထက် ပိုမိုလိုလားဖွယ် မရှိနိုင်ပေ။ “Heraclius ၏ အလံတော်အောက်တွင် အောင်မငြိသော စစ်တပ်တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော်လည်း၊ သဘာဝကျသော ထိုအားထုတ်မှုသည် သူတို့၏အားကို လေ့ကျင့်ခိုင်းစာစေသည်ထက် ပို၍ ကုန်ခန်းစေခဲ့ပုံရသည်။ ဧကရာဇ်သည် Constantinople သို့မဟုတ် Jerusalem တွင် အောင်ပွဲခံနေစဉ်၊ Syria နယ်စပ်အနီးရှိ မထင်မရှား မြို့ငယ်တစ်မြို့ကို Saracens တို့က လှည့်လှမ်းဖျက်ဆီးခဲ့ကြပြီး၊ ထိုမြို့ကို ကယ်ဆယ်ရန် ရှေ့တိုးလာသော တပ်အချို့ကိုလည်း သူတို့က အပိုင်းပိုင်းခတ်ဖြတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှာ သာမန်ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ အသေးအဖွဲ့အမှတ်တစ်ခုသာ ဖြစ်မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ အင်အားကြီးမားသော တော်လှန်ပွဲကြောင်းလဲမှတ်တစ်ရပ်၏ နိဒါန်းမဖြစ်ခဲ့လျှင်သာ ဖြစ်သည်။ ဤဓားပျားသည် Mohammed ၏ တမန်တော်များ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့၏ အရူးအမူးသတုတိသည် သက်တောရထဲမှ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါပြီ။ Heraclius ၏ နန်းစံနောက်ဆုံး ရှစ်နှစ်အတွင်းတွင်၊ သူသည် Persians တို့ထံမှ ပန်နီလည်ကယ်တင်ထားခဲ့သော ပညာနယ်များကိုပင် Arabs တို့အား ဆုံးရှုံးသွားရလေ၏။”

“‘မိုးကောင်းကင်၌ မနုရောယူသော လိမ်လည်မှုနှင့် စိတ်ထက်သန်အာရုံလွန်ကဲခြင်း၏ ဝိညာဉ်’ သည် မြေကြီးပြုစုရာတွင် လွတ်ချခံရ၏။ အဆုံးမဲ့နက်ရှိုင်းသော တွင်းကို ဖွင့်ရန် သေတစ်ချောင်းသာ လိုအပ်ခဲ့ပါပြီ။ ထိုသေတစ်ချောင်းမှာ Chosroes ၏ ကျဆုံးခြင်း ဖြစ်၏။ သူသည် မကုကာမျှ မထင်ရှားသော နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏ စာကို အထင်အမြင်သေးစွာ ဆုတ်ဖျတ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ ‘ဂုဏ်တော်အလင်းရောင်တောက်ပမှု’ မှ မျက်စိတစ်စုံတစ်ရာမျှ ထိုးဖောက်မမငြိနိုင်သော ‘အမှောင်မျှော်စင်’ ထဲသို့ သူ ကျဆင်းသွားသောအခါ၊ Chosroes ၏ အမည်သည် Mohammed ၏ အမည်ရှေ့၌ ရုတ်တရက် မလှေ့လျော့ခြင်းထဲသို့ ဝင်သွားရမည်ဖြစ်လာ၏။ လခမြူးသည်လည်း ကပြ၏ ကျဆုံးခြင်းကို စောင့်လျက် မိမိ၏ ထွန်းတက်ခြင်းကို စတင်ရန်သာ ရှိသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ Chosroes သည် အလုံးစုံ အရေးနိမ့်ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် အင်ပါယာ ဆုံးရှုံးခြင်းနောက်တွင် အဒီ 628 ခုနှစ်၌ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရ၏။ အဒီ 629 ခုနှစ်ကိုမူ ‘အာရေဗျ၏ အောင်ပွဲခံသိမ်းပိုက်ခြင်း’ နှင့် ‘Mohammedans တို့၏ ရေမအင်ပါယာကို ဆန့်ကျင်သော ပထမစစ်ပွဲ’ ဖြစ် မှတ်သားထား၏။

'ပဉ္စမမကောင်းကင်တမန်သည် တံပိုးမှတ်၏။ ထိုအခါ ငါသည် မိုးကောင်းကင်မှ မမြေကြီးပြုစေသို့ ကျသော ကပြတစ်လုံးကို မြင်၏။ ထိုသူအား အဆုံးမဲ့နက်ရှိုင်းသော တွင်း၏ သေ့ကို ပေးထား၏။ ထိုသူသည် အဆုံးမဲ့နက်ရှိုင်းသော တွင်းကို ဖွင့်၏။' သူသည် မမြေကြီးပြုစေသို့ ကျ၏။ ရာမအင်ပါယာ၏ အင်အားသည် ကုန်ခမ်းသွားပြီး အရှေ့၏ မင်းကြီးသည် မိမိ၏ အမှောင်မျှော်စင်ထဲတွင် သေဆုံးလျက် ရှိနေသောအခါ၊ ဆီးရီးယားနယ်စပ်ရှိ မထင်ရှားသော မြို့တစ်မြို့ကို လှည့်လည်ခဲ့သည် 'မဟာတော်လှန်ပုံပြင်လဲမှတ်ရပ်၏ နိဒါန်း' ဖြစ်ခဲ့၏။ 'လှည့်လည်သူတို့သည် Mohammed ၏ တမန်တော်များ ဖြစ်ကြပြီး သူတို့၏ အရူးအမူးကဲ့သို့သော ရဲစွမ်းသတတ်သည် ကနုတရထဲမှ ပေါ်ထွက်လာခဲ့၏။"

"အနက်မဲ့သောတွင်း—ဤအသုံးအနှုန်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဂရိဘာသာမှ သိရှိနိုင်ပြီး ၎င်းကို 'အနက်ကြီးသော၊ အနက်မရှိသော၊ အလွန်နက်ရှိုင်းသော' ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသည် ပျက်စီးကျန်ရစ်၍ လူမနေသော၊ သဲသောင်ပင်ဆန်သော၊ မစိုက်ပျိုးရသေးသော မည်သည့်ဒေသကိုမဆို ရည်ညွှန်းနိုင်သည်။ ၎င်းကို မမြေကြီး၏ မူလပရလောကဆန်သော အရုပ်အထွေးအခြေအနေ၌လည်း သုံးထားသည်။ Gen.1:2. ဤနေရာ၌မူ ၎င်းသည် အာရေဗျာ သဲကနုတရ၏ မသိနိုင်သော အပျက်အစီးပင်ကြယ်များကို သင့်လျော်စွာ ရည်ညွှန်းနိုင်သည်။ ထိုနယ်စပ်ဒေသများမှပင် ဆရာစင်အုပ်စုကြီးများသည် ကျွမ်းကျင်အုပ်စုများကဲ့သို့ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ဟရားဘုရင် ခိုစရီး၏ ပြုပြင်ခြင်းကိုလည်း အနက်မဲ့သောတွင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းအဖြစ် သင်တင်စွာ ပုံဖော်နိုင်သည်။ အကခြင်းမှာ ၎င်းသည် မိုဟာမဒ်၏ နောက်လိုက်များအား မိမိတို့၏ မထင်ရှားသော နိုင်ငံမှ ထွက်လာစေရန် လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့ပြီး မီးနှင့် ဓားဖြင့် သူတို့၏ လှည့်ပတ်သော သဘာဝတရားများကို ဖြန့်ဝေစေကာ၊ နောက်ဆုံးတွင် အရှေ့ဘက် အင်ပါယာတစ်လျှောက်လုံးအပေါ် မိမိတို့၏ အမှောင်ထုကို ဖုံးလွှမ်းသွားသည်အထိ ဖြစ်စေခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။" Uriah Smith, Daniel and Revelation, 495-498.

ပဉ္စမတံပိုးဖြစ်သော ပထမဘေးဒဏ်သည် ရာမကိုဆန်ကျင်သော အစုစလားမ၏ စစ်ရေးပဋိပက္ခအစကို ဖော်ထုတ်ပြသပြီး ထို့ပြင် ရာမနှင့် ပါးရှားတို့အကြားရှိ တိုက်ပွဲတစ်ရပ်တွင် ရာမမက အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း ထိုသို့ အောင်မြင်ရာတွင် မိမိ၏ စစ်ဘက်အင်အားကို အစုစလားမအာဏာ၏ ထွန်းကားပေါ်ထွက်လာခြင်းကို မတားဆီးနိုင်လောက်အောင် ကုန်ခမ်းစေခဲ့ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြသည်။ ပထမဘေးဒဏ်နှင့် ဒုတိယဘေးဒဏ်တို့၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ လက္ခဏာရပ်များသည် တတိယဘေးဒဏ်၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ လက္ခဏာရပ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြပေးပြီး ပထမဘေးဒဏ်နှင့် ဒုတိယဘေးဒဏ်တို့ကို တတိယဘေးဒဏ်၏ သမိုင်းအဖြစ် သင်ကတေပြောင်းသောအရာများဟု အသိအမှတ်ပြုရန်မှာ အရေးကြီးသည်။ အကခြင်းမူကား ထိုသမိုင်းသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သော တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်၏ တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကာလကို ကိုယ်စားပြုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပထမသုံးပိုဒ်တွင် မိုဟာမက်အားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ပရောဖက်ဆိုင်ရာ သမိုင်းနောက်တွင်၊ အပိုဒ်လေး၌ မိုဟာမက်နောက်ပိုင်း ပထမဦးဆုံးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော အဘူဘကာကို မိတ်ဆက်ဖော်ပြသည်။

ထို့နောက် မမြေကြီး၏မက်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ အစိမ်းရောင်အပင်တစ်စုံတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ သစ်ပင်တစ်ပင်တစ်လက်ကိုလည်းကောင်း မထိခိုက်စေရန် သူတို့အား ပညတ်တော်ချမှတ်တော်မူ၏။ သို့ရာတွင် မိမိတို့နဖူးပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်မရှိသော လူတို့ကိုသာ ထိခိုက်စေရန်ဖြစ်၏။ ဗျာဒတ်ကျမ်း ၉:၄။

အဘူဘကာ၏ အမိန့်သည် ထိုကာလ၌ ရာမအုပ်စိုးရာနယ်မြေများအတွင်း ရှိနေကြသော ဝတ်ပြုကြီးကွယ်သူနှစ်မျိုးအကြား ကွဲပြားသိမြင်စေရန် အစုစလားမစစ်သည်များကို ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အုပ်စုတစ်စုမှာ ကက်သလစ်များဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အတွင်း၌ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကို ရိတ်ထားသော

(tonsure) ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းအချို့ရှိကာ တနှင့်ဂန္ဓနေဇ၏ ဝတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို စောင့်ထိန်းကပြည်။ အခြားအုပ်စုမှာ သတုတမနဇ ဥပုသ်နဇကို စောင့်ထိန်းသူများဖြစ်ကြပြီး ဥပုသ်နဇသည် ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်ဖြစ်သည်။

“မိဟမမက် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ ခရစ်နှစ် 632 တွင် သူ၏အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို အဘူဘက်ကရ်က ဆက်ခံခဲ့သည်။ သူသည် မိမိ၏အာဏာနှင့် အစိုးရကို ခိုင်မာစွာ တည်ထောင်ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အာရဗျေအနွယ်ဝင်မျိုးစုများထံ လှည့်လည်စာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့ပြီး အောက်ပါအပိုဒ်သည် ထိုစာမှ ကောက်နုတ်ချက်ဖြစ်သည်။—”

“သင်တို့သည် ထာဝရဘုရား၏ စစ်ပွဲများကို တိုက်ခိုက်ကပြည့်အခါ ယခင်ကပီသစွာ မိမိတို့ကိုယ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ပြုခဲ့ကြသည်။ နောက်ကျဆုံးမလှည့်ကပြုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သင်တို့၏ အောင်ပွဲသည် မိန်းမနှင့် ကလေးတို့၏ အသွေးဖြင့် မညစ်ညူးစေနှင့်။ ထန်းပင်တစ်ပင်ကိုမျှ မဖျက်ဆီးကနှင့်။ စပါးခင်းတစ်ခင်းကိုမျှ မီးမရှို့ကနှင့်။ အသီးပင်တစ်ပင်ကိုမျှ မခုတ်လှဲကနှင့်။ စားရန်အတွက် သတ်ရမည့်အရာမှတစ်ပါး တိရစ္ဆာန်တို့ကို မည်သည့်အနုတရားမျှ မပျက်ကနှင့်။ သင်တို့သည် ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် သို့မဟုတ် သဘာဝတူညီချက်တစ်ရပ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်သဘာဝအခါ ထိုအရာ၌ တည်ကပြည်ကပြုခဲ့သည်။ မိမိတို့၏ စကားအတိုင်း သစ္စာစောင့်ကပြုခဲ့သည်။ သင်တို့ ခရီးသွားကပြည့်အခါ ဘုန်းကြီးကျောင်းများအတွင်း သီးသန့်နထိုင်၍ ထိုနည်းဖြင့် ဘုရားသခင်အား အမှတ်တမ်းဆောင်ရန် ရည်ရွယ်သော ဘာသာရေးသမားအချို့ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ထိုသူတို့ကို ထားခဲ့ကပြုခဲ့သည်။ သူတို့ကို မသတ်ကနှင့်။ သူတို့၏ ဘုန်းကြီးကျောင်းများကိုလည်း မဖျက်ဆီးကနှင့်။ ထိုအပင်၌ စာတန်၏ တရားစရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော လူတစ်မျိုးကိုလည်း သင်တို့ တွေ့ရလိမ့်မည်။ သူတို့သည် ဦးခေါင်းထိပ်ကို ရိတ်ထားကပြုသည်။ သူတို့၏ ခေါင်းခွံများကို ခွဲပစ်ရန် သဘောကပြုသည်။ မိဟမမဒ်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်လာသည်အထိ သို့မဟုတ် အခွန်ဆက်သသည်အထိ သူတို့အား လုံးဝ သက်ညှာခွင့် မပေးကနှင့်။”

“ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ သမိုင်း၌ဖြစ်စေ၊ ရက်စက်ကမ်းကြပ်သော အမိန်ကို လိုက်နာခဲ့ကပြည့်ကဲ့သို့ ပိုမိုလှသောဆန်သော ညွှန်ကပြုချက်များကိုလည်း ထိုမျှ အတိအကျ လိုက်နာခဲ့ကပြည့်ဟု မဆိုထားပေ။ သို့သော် ယင်းတို့ကို သူတို့အား ထိုသို့ပင် အမိန်ပေးထားခဲ့သည်။ ထိုပင်၌ ဆာရာစင် စစ်တပ်အပေါင်းတို့ထံသို့ အမိန်များ ထုတ်ပေးပေးရသော တာဝန်ရှိသည့် ခေါင်းဆောင်များအား အဘူဘက်ကရ် ပေးခဲ့သည်ဟု Gibbon က မှတ်တမ်းတင်ထားသော ညွှန်ကပြုချက်များမှာ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန်များသည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တစ်ထပ်တည်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေပြီး ကာလီဖ်ကိုယ်တိုင်ပင် သတေတ်သော လူသား၏ အမိန်ထက် မငြိမ်းမသာ အမိန်တစ်ရပ်ကို သိရှိလျက်လည်းကောင်း၊ တိုက်ရိုက် နာခံလျက်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ထိုအပင်၌ ယရုရှေ၏ ဘာသာတရားကို တိုက်ခိုက်၍ ၎င်းအစား မိဟမမဒ်ဘာသာကို ပြန့်ပွားစေရန် ထွက်ခွာသွားသည့် အခိုက်အတန့်၌ပင်၊ ယရုရှေရစ်၏ ဗျာဒိတ်တော်၌ မိမိက ဤသို့ ပြောမည်ဟု ကြိုတင်ဟောထားသော စကားများကို သူ ထပ်မံ ပြောကပြခဲ့သည်။

“သူတို့၏ နဖူးများပေါ်ရှိ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်။—အခန်း ၇:၁-၃ အပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်သော မှတ်ချက်များတွင် ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်သည် စတုဂံပုံ ပညတ်တော်၏ ဥပုသ်နဇဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ပြောခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုပင်၌ လက်ရှိ ကျေးဇူးတော်ခေတ်တစ်လျှောက်လုံး စစ်မှန်သော ဥပုသ်နဇကို စောင့်ထိန်းသောသူများ ရှိခဲ့ကြောင်း အချက်အလက်အပေါ် သမိုင်းသည်လည်း မတိတ်ဆိတ်နပေါ။ သို့ရာတွင် ဤနဇာ၌ လူများစွာအတွက် ပေါ်ပေါက်လာသော မေးခွန်းမှာ၊ ဤအချိန်တွင် မည်သူတို့သည် မိမိတို့၏ နဖူးများပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်ကို နှိပ်ဆောင်ထားသောသူများဖြစ်၍၊ ထိုကပြုပင် မိဟမမဒ်ဘာသာဝင်တို့၏ ဖိနှိပ်မှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရခဲ့ကပြုနည်း ဟူသော မေးခွန်းဖြစ်သည်။

ဤစာကိုဖတ်ရှုသူသည် ယခင်က ရည်ညွှန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သော အချက်ကို သတိရစေပေစေ။ အကဲဖြောင်းမှာ ဤကျေးဇူးတင်ခံစားတစ်လျှောက်လုံး မိမိတို့၏ နဖူးများပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်ကို ကိုင်ဆောင်ထားသောသူများ၊ သို့မဟုတ် စစ်မှန်သော ဥပုသ်န့ကို ဉာဏ်အလင်းရှိစွာ စောင့်ထိန်းသောသူများ ရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် ပရောဖက်ပျံချက်က အခိုင်အမာ ဖော်ပြထားသည်မှာ၊ ဤဖျက်ဆီးတတ်သော တူရက်အင်အား၏ တိုက်ခိုက်မှုများသည် သူတို့ကို ဦးတည်ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အခြား လူတန်းစားတစ်ရပ်ကိုသာ ဦးတည်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သူတို့အား ထပ်မံစဉ်းစားစေပြောပြပါ။ ထိုသို့ဖြင့် ဤအကဲဖြောင်းအရာသည် အခက်အခဲအပေါင်းမှ လွတ်ကင်းသွားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပရောဖက်ပျံချက်က အမှန်တကယ် ဖော်ပြထားသည်မှာ ဤမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စာသားအတွင်း တိုက်ရိုက် မငြိမ့်ကင်းထဲသို့ ခေါ်သွင်းထားသော လူတန်းစားမှာ တစ်ရပ်တည်းသာ ရှိသည်။ ၎င်းမှာ မိမိတို့၏ နဖူးများပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော် မရှိသောသူတို့ ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်ကို ကိုင်ဆောင်သောသူတို့၏ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းကိုမူ သဘာဝတရားအရသာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို၍ ယူရသည်။ ထိုကြောင့် သမိုင်းမှ ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိရသည်မှာ၊ စာရေးစံတိုက် မိမိတို့၏ မှန်းတီးခြင်း၏ ပစ်မှတ်များအပေါ် ကျရောက်စေခဲ့သော ဘေးဒုက္ခတစ်စုံတစ်ရာ၌ ထိုသူတို့အနက် မည်သူမျှ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရချေခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အခြား လူတန်းစားတစ်ရပ်ကို ဆန့်ကျင်ရန်သာ တာဝန်ပေးအပ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအပြင် ဤလူတန်းစားအပေါ် ကျရောက်မည့် ဖျက်ဆီးခြင်းကို အခြားလူတို့၏ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်နိုင်ယူ၍ မတင်ပပြောဘဲ၊ မကြီးကြီး၏ အသီးအနှံများနှင့် စိမ်းလန်းသော အပင်ပေါက်များ၏ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်သာ ဆန့်ကျင်နိုင်ယူ၍ တင်ပပြောသည်။ ထိုကြောင့် “မကြိတ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ သစ်ပင်များကိုလည်းကောင်း၊ စိမ်းလန်းသောအရာ တစ်စုံတစ်ရာကိုလည်းကောင်း မထိခိုက်စေနှင့်၊ သို့သော် လူတန်းစားတစ်ရပ်တည်းကိုသာ ထိခိုက်စေကြပါစေ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်း ပြည့်စုံခြင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထူးဆန်းလှသော မငြိမ့်ကင်းတစ်ရပ်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းမှာ ကျွေးကျင်ဝင်ရောက်လာသော တပ်မတော်တစ်ရပ်က အများအားဖြင့် ထိုသို့သော တပ်များ ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသည့် အရာများ၊ ဆိုလိုသည်မှာ သဘာဝ၏ မျက်နှာပင်ြင်နှင့် ၎င်း၏ ထွက်ကုန်များကို ချွန်လုပ်ထားသော်လည်း၊ မိမိတို့၏ နဖူးများပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်မရှိသော သူတို့ကို ထိခိုက်စေရန် ခွင့်ပြုချက်နှင့်အညီ၊ စာတန်၏ သင့်ဂေါတ်တော်နှင့် ဆက်နွယ်သော၊ ခေါင်းထိပ်ကို ရိုတ်ထားသည့် ဘာသာရေးဝင် လူတန်းစားတစ်ရပ်၏ ခေါင်းခွံများကို ခွဲဖောက်ကပြည်ဟူသော အံ့ဩဖွယ် ရုပ်ပုံဖြစ်သည်။”

“ဤသူတို့သည် သံသယမရှိဘဲ ဘုန်းတော်ကြီးအဖွဲ့ဝင်တစ်မျိုးမျိုး၊ သို့မဟုတ် ရှိမန်ကက်သလစ်အသင်းတော်၏ အခြားခွဲခြားမှုတစ်ရပ်ရပ် ဖြစ်ကြသည်။ မိုဟမဒ်ဘာသာဝင်တို့၏ လက်နက်အင်အားသည် ဤသူတို့ကို ဆန့်ကျင်၍ ဦးတည်ခဲ့သည်။ ထိုအပြင်၊ ၎င်းတို့ကို နဖူးပေါ်၌ ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်မရှိသူများဟု ဖော်ပြထားခြင်း၌ အထူးသင့်လျော်မှုတစ်ရပ်—ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်ဟုပင် မဆိုသာလျှင်—ရှိနေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ထင်မြင်ကြသည်။ အကဲဖြောင်းမှာ ထိုအသင်းတော်ကပင် စစ်မှန်သော ဥပုသ်န့ကို ဖယ်ရှားပစ်၍ ၎င်း၏ နှုတ်တင်အတုတစ်ရပ်ကို တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တရားမှ ၎င်း၏ တံဆိပ်ကို လူယူဖျက်ဆီးခဲ့သော အသင်းတော် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုအပြင်၊ အဘူဘက်ကာသည် မိမိနတ်လိုက်တို့အား မထိခိုက်မစော်ကားကရိန် အမိန့်ပေးခဲ့သော ထိုသူများသည် ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူများဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် မဖြစ်မနေ ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း၊ ပရောဖက်ပျံချက်မှဖြစ်စေ သမိုင်းမှဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်ရပါ။ ၎င်းတို့သည် မည်သူများဖြစ်ကြောင်းနှင့် မည်သည့်အကဲဖြောင်းကြောင့် ချမ်းသာပေးခံခဲ့ရကြောင်းကို ဂစ်ဘုန်း၏ အလွန်ရှားပါးသော သက်သေခံချက်က ကျွန်ုပ်တို့အား မသိစေသကဲ့သို့၊ သိရှိနိုင်ရန် အခြားနည်းလမ်းလည်း ကျွန်ုပ်တို့၌ မရှိပါ။ သို့သော် ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်ရှိသောသူတို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မထိခိုက်မခံခဲ့ဘဲ၊ ထင်ရှားပြတ်သားစွာ

၎င်းတံဆိပ်မရှိသော အခြားအုပ်စုတစ်ရပ်မှာ ဓားဖင့် သတ်ဖြတ်ခင်းခံခဲ့ရကခြင်းကို ယုံကြည်ရန် အကခြင်းအရင်း အပညွှတ်အဝရှိသည်။ ထိုသို့ဖြစ်သဖြင့် ပရောဖက်ပျိုချက်၏ အသေးစိတ်သတ်မှတ်ချက်များသည် လုံလောက်စွာ ပြည့်မီခဲ့ကပြန်သည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 500-502.

မိုဟမ္မဒ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အဘူဘကာသည် မိုဟမ္မဒ်၏ နောက်လိုက်များကို ကာလီဖီတ်အဖြစ် စုစည်းတည်ထောင်ခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းတို့သည် သမိုင်းပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦး မတူကွဲပြားသောသူများ ဖြစ်ကြသည်လည်း၊ အတူတကွ ယူဆလျှင် ပဌမအမဏ္ဍဂလာ၏ အစုစုလားသက်သေခံခြင်း၏ အစပျိုးခြင်းကို ကိုယ်စားပြုကြပြီး ပဌမအမဏ္ဍဂလာ၏ သမိုင်းကို အမှတ်အသားပြုသော သမိုင်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိုဟမ္မဒ် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအမဏ္ဍဂလာ၏ သမိုင်းအစပိုင်းတွင် Mohammed II သည် 1453 ခုနှစ်၌ Constantinople ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ 1449 ခုနှစ်တွင် အစုစုလားကို ကိုယ်စားပြုသော ကောင်းကင်တမန်လေးပါးကို လွှတ်ချထားခဲ့သည်။ ပထမအမဏ္ဍဂလာ၏ အစနှင့် အဆုံးကို အသီးသီး Mohammed တစ်ဦးစီ၊ ပထမနှင့် ဒုတိယတို့ဖြင့် မှတ်သားထားသည်။ ပရောဖက်ပျိုချက်အရ ပထမအမဏ္ဍဂလာ၏ သမိုင်းအစနှင့် အဆုံးသည် Alpha နှင့် Omega ၏ လက်မှတ်ကို ဆောင်ထားသည်။

ဒုတိယအမဏ္ဍဂလာ၏အစမှာ ထိုအချိန်၌ လွတ်ပေးခံခဲ့ပြီးနောက် ၁၈၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် ၁၁ ရက်နေ့တွင် ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ခံရသော အစုစုလားကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကောင်းကင်တမန်လေးပါးနှင့်ဆိုင်သော အချိန်ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပျိုချက်တစ်ရပ် ပါဝင်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်နေ့တိုင်အောင် တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်တို့၏ တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကို ပုံဖော်ပြထားသည်။ ဒုတိယအမဏ္ဍဂလာ၏အစသည် အစုစုလား၏ လွတ်ပေးခြင်းကို ဖော်ညွှန်းသတ်မှတ်ပြီး၊ ၎င်း၏အဆုံးသည် အစုစုလားကို ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ခြင်းကို အမှတ်အသားပြုသည်။ ပထမအမဏ္ဍဂလာနှင့် ဒုတိယအမဏ္ဍဂလာ နှစ်ရပ်စလုံးတွင် ၎င်းတို့၏ အစများကို အဆုံးများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသော တိကျသောချောသည့် ပရောဖက်ပျိုချက်အစုစုလားများ ရှိကြသည်။

တတိယဘေးကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ပထမဘေးနှစ်ပါးကို “တစ်ကခြင်းပေါ်တစ်ကခြင်း” အဖြစ် အပဏ္ဍိအလှန် တင်ထားရမည်။ အစုစုလား၏ သက်သေခံနှစ်ပါးအားဖြင့် ဖော်ထုတ်ပြသသော ပရောဖက်ပျိုချက်ဆိုင်ရာ လက္ခဏာများအနက် တစ်ခုမှာ၊ ၎င်းတို့သည် Alpha နှင့် Omega ၏ လက်မှတ်ဖြင့် အစနှင့်အဆုံးကို မှတ်သားထားသော သတ်မှတ်ကာလတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ဒုတိယ လက်မှတ်တစ်ရပ်လည်း ရှိသေး၏။ အကခြင်းမှာ ပထမဘေး၏ အစတွင် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်တို့ကို တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကို ဖော်ထုတ်သကဲ့သို့၊ ဒုတိယဘေး၏ အဆုံးတွင်လည်း ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်တို့ကို တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကိုပင် ဖော်ထုတ်ထားသောကခြင်း ဖြစ်သည်။

တတိယအမဏ္ဍဂလာသည် ကုသလာမ်က ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကြီး ၁၃ ၏ မြေသားတိရစ္ဆာန်ကို ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ တိုက်ခိုက်လာသောအခါ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး၊ ထိုသို့ဖြင့် တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကာလကို စတင်စခဲ့သည်။ တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်ကို တံဆိပ်ခတ်ခြင်းသည် မကပြီမီ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေပေအတွင် အဆုံးသတ်ပြီး ထိုအယူဖောက်ပန်မှုကို တုံ့ပြန်သဖြင့် အမျိုးသားအဆင့် အယူဖောက်ပန်မှုနောက်တွင် အမျိုးသားအဆင့် ပျက်စီးခြင်း လိုက်လာသည်။ အယူမှား ရောမနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဆိုင်ရာ ရောမတို့၌ ပုံဆောင်ပြထားသကဲ့သို့၊ အမျိုးသားအဆင့် ပျက်စီးခြင်းကို ဘုရားသခင်၏ တံပိုးတရားစီရင်ချက်များအားဖြင့် ပြီးမြောက်စေသည်။ အမဏ္ဍဂလာ သုံးပါးသည်လည်း တံပိုးများပင် ဖြစ်ကြသည်။ တတိယအမဏ္ဍဂလာ၏ ကုသလာမ်သည် မကပြီမီ ရောက်လာမည့် အမရေကန်ပြည်ထောင်စုရှိ တနင်္ဂနွေပေအတွက် တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်ကို

တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကာလ အဆုံးသတ်သည့်အခါတွင်၊ ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ တစ်ဖန် ထိုးနှက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုကာလကို ပထမအမင်္ဂလာ၏ အစကာလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအမင်္ဂလာ၏ အဆုံးကာလအားဖြင့်လည်းကောင်း ပုံဆောင်ပြထားခဲ့သည်။

ဤလူငယ်လေးကို နောက်ဆောင်းပါးတွင် ဆက်လက်တင်ပြမည်။

ထိုအခါတုတ်တုတ်သား ဟာဂါက အာဗဟံအား မွေးဖွားပေးသော သားကို စာရာသည် လှောင်ပြောင်လျက်ရှိသည်ကို မငြိမိစေ။ ထိုကဏ္ဍ၌ သူမက အာဗဟံအား၊ “ဤကျွန်မနှင့် သူ၏သားကို နှင်ထုတ်လော့။ အကဲဖြတ်မှုကား ဤကျွန်မ၏သားသည် ငါ၏သား၊ ဣဇာကနှင့်အတူ အမွေခံရမည်မဟုတ်” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအမှတ်သည် သူ၏သားကဏ္ဍ၌ အာဗဟံ၏မျက်မှောက်တွင် အလွန်ဝမ်းနည်းဖွယ် ဖြစ်လေ၏။ သို့သော် ဘုရားသခင်က အာဗဟံအား၊ “ထိုသူငယ်ကဏ္ဍ၌လည်းကောင်း၊ သင်၏ကျွန်မကဏ္ဍ၌လည်းကောင်း သင်၏မျက်မှောက်တွင် ဝမ်းနည်းဖွယ်မဖြစ်စေနှင့်။ စာရာက သင့်အား ပြောသမျှအရာရာ၌ သူမ၏စကားကို နားထောင်လော့။ အကဲဖြတ်မှုကား သင်၏အမျိုးအနွယ်ကို ဣဇာကအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရလိမ့်မည်။ ထိုပိုင် ကျွန်မ၏သားကိုလည်း ငါသည် လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်စေမည်။ အကဲဖြတ်မှုကား သူသည် သင်၏အမျိုးအနွယ် ဖြစ်၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုနောက် အာဗဟံသည် နံနက်စောစောထ၍ မုန့်နှင့် ရအိုးတစ်လုံးကို ယူကာ ဟာဂါအား ပေးလေ၏။ ထိုအရာကို သူမ၏ပခုံးပေါ်၌ တင်ပေးပြီးလျှင် သူငယ်ကိုလည်း ပေးကာ သူမကို လွှတ်လိုက်လေ၏။ သူမသည် ထွက်သွားပြီး ဗရေရှုဘေတကနုတာရ၌ လှည့်လည်ကျင်လည်လေ၏။ ရအိုးထဲရှိ ရသေ့သည် ကုန်သွားသောအခါ သူမသည် သူငယ်ကို ချုံပင်တစ်ပင်အောက်၌ ချထားလေ၏။ ထိုနောက် သူမသည် သွား၍ လေးတစ်ချက်ပစ်လောက်ဝေးသော အကွာအဝေးတွင် သူငယ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရာ၌ ထိုင်လေ၏။ အကဲဖြတ်မှုကား သူမက၊ “သူငယ်သခိုးခြင်းကို ငါမမြင်ရစေနှင့်” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုသို့ သူငယ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရာ၌ ထိုင်ပြီးသူမသည် အသံကို မျှင့်၍ ငိုကြွေးလေ၏။ ဘုရားသခင်သည် သူငယ်၏အသံကို ကြားတော်မူ၏။ ဘုရားသခင်၏ ကောင်းကင်တမန်သည် ကောင်းကင်မှ ဟာဂါကို ခေါ်၍၊ “ဟာဂါ၊ သင့်၌ အဘယ်အမှုဖြစ်သနည်း။ မကဏ္ဍကန်နှင့်။ အကဲဖြတ်မှုကား ဘုရားသခင်သည် သူငယ်ရှိရာအရပ်မှ သူ၏အသံကို ကြားတော်မူပြီ။ ထလော့၊ သူငယ်ကို မ၍ သင်၏လက်ဖြင့် ကိုင်ထားလော့။ အကဲဖြတ်မှုကား ငါသည် သူ့ကို လူမျိုးတစ်မျိုး ဖြစ်စေမည်” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားသခင်သည် သူမ၏မျက်စိကို ဖွင့်တော်မူသဖြင့် သူမသည် ရတောင်းတစ်တွင်းကို မငြိမိစေ။ သူမသည် သွား၍ ရအိုးကို ရေနှင့်ဖြည့်ပြီးသူငယ်အား သောက်စေလေ၏။ ဘုရားသခင်သည် သူငယ်နှင့်အတူ ရှိတော်မူသဖြင့် သူသည် ကြီးပြင်းလာ၍ တကောနုတာရ၌ နထိုင်လျက် မပြီးပစ်သမားတစ်ဦး ဖြစ်လာလေ၏။ ကမ္ဘာဦးကျမ်း ၂၁:၉-၂၀။